

Radouan Mriziga studeerde in 2012 af aan P.A.R.T.S., de befaamde Brusselse dansschool van Anne Teresa De Keersmaeker. Vorig seizoen werkte hij mee aan de voorstelling *Half Elf Zomeravond* die Bart Meuleman bij het Toneelhuis maakte. Hij is één van de performers van de voorstelling *Re:Zeitung*, een project van P.A.R.T.S. Foundation en De Munt waarin een nieuwe generatie professionele dansers het repertoire van De Keersmaeker herneemt en herwerkt. Hij danst dit jaar ook in *Primitieve*, het nieuwe stuk van choreografe Claire Croizé, en repeteert met de jonge Franse choreograaf Simon Tanguy voor diens nieuwste creatie *People in a Field*, die op 23 oktober in première gaat in het Veem Theater in Amsterdam. Ondertussen werkt Mriziga aan zijn eerste choreografie *55* als 'artist in residence' bij Moussem Nomadisch Kunstencentrum.

Wat doet het met een danser om aan vier stukken tegelijkertijd te werken?

“Toegegeven, het is niet evident. Het gaat om vier bijna totaal verschillende benaderingen van dans. Het vraagt een grote fysieke maar ook mentale discipline. Elk stuk vraagt een andere performance, een andere inzet. Het is een uitdaging voor mijn lichaam én voor mijn geest. Ik moet bij de les blijven. In drie stukken ben ik de danser. Tegelijkertijd moet ik de tijd en de energie vinden om mijn eigen choreografie te ontwikkelen en er over waken dat dit de andere stukken waar ik aan werk niet beïnvloedt. Het vraagt een bijzondere coördinatie om mijn werk aan die vier stukken in evenwicht te houden.”

Je vatte je studies aan in Marrakesh, niet meteen een stad die je associeert met hedendaagse dans.

“Dat klopt, en toch. In Marrakesh heb je wel een hiphop scene en traditionele dans. Maar er is geen infrastructuur of school die gericht is op hedendaagse dans of performance. Nu, wat mij aantrok in dans, is het bewegen an sich. En in Marrakesh is meer nog dan in andere steden alles constant in beweging: de architectuur, de straat, de mensen. Dat heeft me altijd geboeid en leidde me uiteindelijk tot de dans. Ik volgde een wetenschappelijke opleiding en ik hou van denksport. Tegelijkertijd ben ik ook heel erg geïnteresseerd in allerlei fysieke sporten. En hedendaagse dans brengt al die dingen volgens mij op een ideale manier samen. Het is abstract en puur, en ondertussen ook heel erg open. Het raakt aan alles tegelijkertijd. Ik ontmoette Jacques Garros, een leraar 'body work' uit Bordeaux, die les gaf in Marrakesh en ik werkte geruime tijd met hem samen. Daarna trok ik naar Tunesië voor een dansopleiding.”

Wat ontdekte je daar?

“Het was mijn eigenlijke introductie tot hedendaagse dans. Ik leerde er de technieken. Het Centre Méditerranéen d'Art Contemporain van Tunis is een kleine school, maar in die regio is het een instituut. Het was een hele aanpassing voor mij. Ik leerde er hoe hedendaagse dansers omgaan met de discipline dans. Na de opleiding had ik de mogelijkheid om zelf werk te beginnen maken. Maar ik wou vooral verder studeren, meer ontdekken.”

En toen werd je geselecteerd voor P.A.R.T.S. Hoe kwam je in contact met de Brusselse school?

“Ik kende het werk van Anne Teresa De Keersmaeker al voor ik ooit van P.A.R.T.S. gehoord had. België heeft een geweldige internationale reputatie als het op hedendaagse dans aankomt. Maar ik had nooit overwogen om mijn studies in Brussel verder te zetten. Het enige

wat ik zeker wist op dat moment, was dat ik niet naar Frankrijk wou. Tot dan was ik vooral beïnvloed door het Franse systeem en ik was op zoek naar iets anders. De mensen van P.A.R.T.S. kwamen naar het dansfestival in Tunis en ze spraken er over hun school. Ik beschouwde het als een verre optie, niet echt reëel. Ik volgde nog een aantal workshops en terwijl ik in Marseille aan het werk was hoorde ik dat er audities voor P.A.R.T.S. werden gehouden. Ik schreef me in en werd geselecteerd voor de finale auditie in Brussel. Tijdens de vier dagen voorbereiding raakte ik er echt van overtuigd dat dit de juiste school voor mij was. De werkwijze van P.A.R.T.S. sluit helemaal aan bij mijn eigen benadering van dans.”

Beantwoordde de realiteit aan je verwachtingen?

“Het was een zeer invloedrijke ervaring. De opleiding is bijzonder intensief, Anne Teresa legt de lat zeer hoog. Je wordt niet enkel opgeleid tot danser, je krijgt een opleiding als kunstenaar. Vanaf het tweede jaar in P.A.R.T.S. begon ik echt anders te denken en bijgevolg de dingen ook anders te benaderen. Wat ik tot dan als dans en performance had beschouwd werd iets veel groters. Ik leerde me openstellen voor theater en zang. Ik ontdekte composities, bestudeerde muziek, kunstgeschiedenis, de geschiedenis van de dans... Er openden zich zoveel nieuwe mogelijkheden. Het was alsof ik plots veel meer ‘tools’ in handen kreeg. Ik kom uit een erg muzikale, ritmische cultuur. Maar ik vond nooit de juiste manier om er mee om te gaan. Om de muziek echt aan te raken. Ik was vertrouwd met het ritme, ik begreep de muziek, maar het voelde als iets natuurlijks, iets waarmee ik geboren was. Ik had nooit eerder geleerd hoe ik de muziek echt kon gebruiken als performer. In België werd ik geconfronteerd met een totaal andere muzikale cultuur en dat stelde me in staat om mijn eigen muzikale achtergrond anders te benaderen. Ik leerde de structuur te begrijpen, het ritme te scheiden van de melodie. Dat was zeer ingrijpend.”

Je danst nu in *Re:Zeitung*, een nieuwe versie van een echte klassieker uit het repertoire van De Keersmaeker.

“Iedereen danste het repertoire in de school en ik vond dat deel van de opleiding ontzettend fijn. Je raakt de geschiedenis aan en je gaat als het ware deel uitmaken van iets dat een hele tijd geleden ontstond. Ik voel me zeer sterk verbonden met dit werk. Anne Teresa’s choreografieën zijn een plezier om te dansen. Maar het is niet het enige wat ik wil doen. Nu werk ik aan mijn eerste choreografie sinds ik mijn studies afrondde.”

Een solo. Was dat een bewuste keuze?

“Het concept van deze solo ontstond in feite vanuit een soort basisbehoefte. Ik wou mijn eigen creatie maken en tegelijkertijd het werk van anderen interpreteren. Ik beschikte niet echt over middelen en ik besloot me te beperken tot een onderzoeksproject. Moussem was bereid dat te ondersteunen. Het hele concept was van meet af aan gebaseerd op functionaliteit en simpele basisprincipes en van daaruit groeide op natuurlijke wijze een solo.”

Je werkt eraan sinds juli vorig jaar.

“Als ik nu terugkijk op het proces stel ik vast dat het misschien niet de beste benadering is om er met zo’n grote intervallen aan te werken. Anderzijds groeide de hele creatie uit een onderzoek. Op dat moment stond het nog niet vast dat dit zou uitgroeien tot een stuk. Het was pas bij de presentatie van dit onderzoek dat duidelijk werd dat er meer in zat. Moussem bood me de gelegenheid om er verder aan te werken en sinds februari ontwikkel ik het als een volwaardige voorstelling die in december zal voorgesteld worden aan het publiek.”

Waar gaat de voorstelling over?

“Het uitgangspunt van 55 is: hoe kan ik zo functioneel mogelijk zijn op scène? Als danser stel je jezelf voortdurend vragen. Is het voldoende? Is dit wat ik wil overbrengen? Is dit de juiste vorm? Wat doe ik juist? Wat maak ik? Wat draag ik over? Ik ga op zoek naar functionaliteit en de vorm die functionaliteit kan aannemen. Het is een bijna architecturale benadering. Ik bevraag mezelf als performer én als maker. Wat gebeurt er wanneer ik geen werkinstrumenten ter beschikking heb? Geen scenografie, geen theaterbelichting, geen video, geen muziek, geen geld? Hoe kan ik dan toch iets interessants maken, iets waar mensen op z'n minst twintig à dertig minuten geboeid kunnen naar kijken?”

Beweging en vorm vormen nog steeds het centrum van je interesse?

“Ik kan enorm genieten van exuberante voorstellingen, maar ik neig eerder naar minimalisme. Extravagantie dient mijn doel niet. Ik heb veel tijd doorgebracht met het observeren van ambachtslui en architecten. Architectuur is in wezen functionele vorm. In het beste geval is ze ook interessant qua esthetiek, maar functionaliteit blijft toch haar belangrijkste aspect. Ambachtslieden gebruiken hun lichaam in dienst van de vorm, ze bewegen op een welbepaalde manier die toelaat dat een vorm tot stand komt. Soms maken ze een ganse dag dezelfde beweging. Door die vaststelling begreep ik ook waarom architectuur me zo erg aanspreekt. Dat is niets nieuws natuurlijk, heel wat dansers en choreografen zijn geïnteresseerd in architectuur. Ik ben natuurlijk beïnvloed door de Maghrebijnse school (de geometrische benadering), maar ik hou tegelijkertijd heel veel van het Westerse minimalisme. Net zoals bij muziek bleef ik lange tijd een buitenstaander, ik keek er naar en dat was het. Ondertussen heb ik geleerd hoe ik die dingen kan inzetten en hoe ik ze samen kan brengen.”

In welke mate is de ruimte van belang voor 55?

“In Marrakesh en Antwerpen heb ik de eerste resultaten kunnen tonen als een ‘work in progress’. En dat bracht weer nieuwe inzichten met zich mee. Het stuk hoeft niet noodzakelijk in het theater te staan. Het functioneert misschien nog het best van al daarbuiten, in een museum bijvoorbeeld. In ieder geval heeft het stuk een bepaalde intimiteit nodig. Dus opteer ik voor een kleine zaal, zoals de Kaaistudios of de dansstudio van cc Berchem.”

Wat brengt de toekomst?

“Dit jaar zal ik vooral optreden, met mijn eigen stuk en met de drie andere voorstellingen waar ik in dans. In januari begin ik te werken aan een iets nieuws, een project van Younes Khoukhou met wie ik samen studeerde aan P.A.R.T.S. En uiteraard wil ik ook mijn eigen werk verder zetten. Uit mijn eerste onderzoekservaring ontstonden heel wat nieuwe ideeën. Er ligt nog een heleboel materiaal te wachten om op verder te werken.”